شرح اصطلاحات فقهی در رساله ها

بسم الله الرحمن الرحیم

شرح اصطلاحات فقهی در رساله ها

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

شرح اصطلاحات فقهی در رساله ها

مشخصات کتاب

سرشناسه:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان،۱۳۸۸

عنوان و نام پدیدآور:شرح اصطلاحات فقهی در رساله ها/ واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان .

مشخصات نشر:اصفهان:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان ، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری:نرم افزار تلفن همراه و رایانه

الف

۱- آب جاری

آبی است که از زمین بجوشد و جریان داشته باشد مانند آب چشمه وقنات

۲- آب قلیل

آبی است که از کر کمتر باشد و از زمین هم نجوشد

- آب کر

رجوع کنید به مساءله ۶۱

۴- آب مضاف

آبی است که از چیزی گرفته شده مانند گلاب یا با چیزی دیگر به طوری مخلوط شده که به آن آب (به طور مطلق) نمی گویند مانندشربت

۵- آب مطلق

آبی است که با چیزی مخلوط نباشد و اگر هم هست طوری نباشدکه عرفا به آن آب گفته نشود

۶- آلات لهو

وسائل عیاشی و خوشگذرانی های نامشروع مانند تار و ساز وغیره

۷- ابن السبیل

مسافری که در سفر خود درمانده باشد

۸– اتقی

با تقوی تر

۹– اجاره

قراردادی است که طی آن منافع مال یا کار کسی در برابر اجرت معین به دیگری واگذار می شود

۱۰– اجزاء و شرائط

هر امری که فقدانش به اصل یک چیز لطمه وارد کند جزء آن محسوب می شود و هر امری که فقدان آن صفت یا حالت مطلوب چیزی را تغییردهد شرط آن محسوب می شودمثلاـ فقدان رکوع و سجودبه دو اصل نمازلطمه می زند ولی فقدان طهارت و حضور قلب ، وصف (((صحت))) و (((کمال))) نماز را از بین می بردیعنی نماز هست ولی صحیح نیست یا کامل نیست پس رکوع و سجود جزء نماز وضوء شرط صحت نماز و حضور قلب شرط

کمال آن است

۱۱– اجیر

در برابر کاری که انجام می دهد کسی که طبق قرار مشخص اجرت دریافت می کند

۱۲– احتلام

به مرحله بلوغ رسیدن (خارج شدن منی از انسان)

۱۳– احتیاط

روشی که موجب احاطه کامل و اطمینان انسان به رسیدن به واقع است

۱۴– احتیاط لازم

احتیاط واجب است به کلمه لازم مراجعه شود

۱۵– احتیاط مستحب

احتیاطی است غیر فتوای فقیه و لذا رعایت آن الزامی نیست

۱۶– احتیاط واجب

امری مطابق احتیاط است که فقیه همراه آن فتوی نداده درچنین مسائلی مقلد می تواند به فتوای مجتهد دیگر عمل کند

۱۷–احتیاط را ترک نکند

این اصطلاح در هر موردی که فتوائی از فقیه نسبت به آن مورد ذکر نشده به معنی احتیاط واجب است و الا اگر در همان مورد فتوائی ذکر شده باشد به معنی تاء کید بر حسن احتیاط است

۱۸– احداث

ساختن ،ایجاد کردن

۱۹– احکام خمسه

وجوب –حرمت –استحباب–کراهت– اباحه

۲۰– احوط

مطابق با احتیاط

۲۱– احیاء زمین

زنده کردن زمین

اینکه کسی با کشت و زرع و یا ساختمان و غیره زمین موات و غیر قابل استفاده ای را آماده بهره برداری کند

۲۲– اختلاط با اجانب

رفت و آمد صمیمانه با بیگانگان

۲۳– اخفاء

پنهان کردن

۲۴– اخفات

آهسته خواندن

۲۵– ارباب خمس

صاحبان خمس

کسانی که می توانند از خمس استفاده کنند

۲۶– ارباح مکاسب

منافع کسب، هر نوع درآمدی که از طریق حرقه مخصوص کار و شرائط انسان به دست آید (برای توضیحات بیشتر به مسائل خمس مراجعه شود

۲۷–ارتفاع قیمت سوقی

بالا رفتن قیمت جنس در بازار

۲۸– ارتقای قیمت سوقی

ترقی قیمت جنس در بازار

۲۹– ارتماس

فرو رفتن در آب (به وضوء ارتماسی و غسل ارتماسی مراجعه شود)

۳۰–ارث

مالی که از متوفی برای ورثه

ص: ۲

باقی مانده است

۳۱– استبراء

کوشش در برائت و پاکی از آلودگی در سه مورد به کار رفته است : ۱ –استبراء از بول که توضیح آن در مساءله شماره ۲۷ ذکر شده است

۲ –استبراء از منی یعنی ادرار کردن پس از خروج منی برای اطمینان ازاینکه ذرات منی در مجری نمانده است

۳ – استبراء حیوان نجاستخوار یعنی بازداشتن حیوان نجاستخوار از خوردن نجاست انسان تا وقتی که به خوراک طبیعی خود عادت کند و کیفیت آن در مساءله شماره ۰۲۲ ذکر شده است

۳۲– استحاضه

نام یکی از سه نوع خونی است که زنها می بینند و علائم و حدود و نشانه های آن سه رقم باشد اگر خون زیاد باشد استحاضه کثیره است و اگرکم باشد استحاضه قلیله است و در صورت بینابین استحاضه متوسطه است

مساءله ۳۹۳

۳۳– استحاله

پذیرش حالت جدید، تغییر یک چیز بطوری که چیز دیگر به حساب آیدمانند چوبی که بسوزد و خاکستر شودو یا سگی که در نمکزار فرورفته به نمک تبدیل شود

۳۴– استرباح

ربح جستن و فائده بردن

۳۵– استفتاء

سئوال از نظر مجتهد درباره حکم شرعی مساءله، مطالبه فتوی

۳۶– استطاعت

مال و راه توانائی انجام فریضه حج از نظر بدن. برای توضیح بیشتربه مساءله ۶۲۰۲ مراجعه شود

۳۷– استمناء

انجام دادن عملی با خود که موجب خروج منی شود

۳۸– استیلاء بر بلاد مسلمین

تسلط جوئی بر کشورهای اسلامی

۳۹–اشکال دارد

چنین عملی موجب اسقاط تکلیف نیست نباید انجام داد و در این مورد می توان به مجتهد دیگر مراجعه کرد

۴۰– اضطرار

ناچاری

۴۱– اظهر

روشنتر از نظر تطبیق با ادله فتوی بادلائل مربوط

مساعدتر

ظاهرتر

۴۲– اعدل

عادلتر

۴۳– اعراض از وطن

تصمیم انسان بر اینکه

ص: ۳

برای همیشه وطنش را ترک کند

۴۴– اعلم

عالم تر

۴۵– افضاء

باز شدن یکی شدن مجرای بول و حیض یا مجرای حیض و غائط یاهرسه

۴۶– افطار

شکستن روزه

۴۷– اقامه معروف

به پا داشتن هر سنتی که از نظر شرعی به رسمیت شناخته شده است

۴۸– اقرب اینست

فتوی اینست (مگر اینکه در ضمن کلام قرینه ای یافت شود که حاکی ازعدم فتوی باشد)

۴۹– اقوی اینست

نظر قوی بر این است ،فتوی اینست

۵۰–اکتفاء برفع ضرورت کند

همان اندازه که مجبور است اکتفاء کند و بیشتر از آن انجام ندهد

۵۱– اماله

تنقیه

۵۲– امام

پیشوا

۵۳– امام جماعت

پیشوای جمع ، کسی که در نماز به او اقتداء می کنند

۵۴– امرار معاش

گذراندن زندگی

۵۵– امر به معروف

خواستن و وادار کردن دیگران به انجام احکام و سنتی که از نظر شارع به رسمیت شناخته شده است

۵۶– امساک

خودداری کردن ، خود را باز داشتن

۵۷– اموال محترمه

اموالی که بر اساس ضوابط اسلامی دارای احترام است

۵۸– امور حسبیه

کارهائی از قبیل رسیدگی به اموال یتیمان و غیره که باید متصدی آنهامجتهدی عادل یا نماینده او باشد

۵۹– اناث و ذکور

دختران و پسران ، زنان و مردان

۶۰– انتقال

جابجا شدن ، جابجائی چیز نجس به گونه ای که دیگر شی ء اول محسوب نشود مانند انتقال خون انسان به پشه

۶۱– اولی

سزاوارتر، بهتر

۶۲– ایقاع

هر نوع قراری که با تصمیم یک طرف انجام گیرد و نیاز به قبول دیگری نداشته باشد مانند طلاق که احتیاجی به قبول زوجه ندارد

۶۳– اهل کتاب

غیر مسلمانی که خود را تابع یکی از پیامبران ص

ب

۱– بالغ

رسیده ، دختر یا پسری که به سن بلوغ رسیده باشند

۲– بدعت

ابتکار اعمال سلیقه شخصی و نوآوری در احکام الهی

۳– برائت

کناره گیری - بیزاری رفع تکلیف شرعی در مورد

ص: ۴

شک با رعایت ضوابط آن

۴- بعید است

فتوی بر طبق آن نیست

۵- بعید نیست

فتوی این است (مگر اینکه قرینه ای بر خلاف آن در کلام باشد)

۶- بلوغ

ظهور یکی از علائم سه گانه در انسان که در مساءله **۲۵۲۲** تشریح شده است

۷- بیع مثل به مثل

مبادله دو شی ء هم جنس مانند گندم با گندم

ت

۸- تاءکد حسن احتیاط

تاءکید بر حسن احتیاط ، ترغیب شدید به احتیاط

۹- تبعیت

پیروی کردن . پـاک شـدن چیز نجس دیگر مانند پاک شـدن ظرفی که در آن انگور جوشـیده است پس از آنکه دو سوم آن تبخیر شده باشد

۱۰- تجافی

نیم خیز نشستن . نیم خیز نشستن ماءمومی که به رکعت اول نمازجماعت نرسیده در حال تشهد خواندن امام

۱۱- تحت الحنک

زیر چانه قسمتی از عمامه که زیر گلو آویخته می شود

۱۲- تخلص از نزول و ربا

نجات دادن خود از آلودگی به ربا

۱۳- تخلی

خالی کردن ، به بیت الخلاء رفتن بول یا غائط کردن

۱۴- تخمیس

یک پنجم کردن ، خمس مال را خارج کردن خمس مال را پرداختن

۱۵- تروی

تفکر ، تفکر در موارد مشکوک رکعات یا افعال نماز برای کشف حقیقت

۱۶- تذکیه شده

حیوانی که با رعایت موازین شرع کشته شده باشد

۱۷- تسبیحات اربعه

سبحان الله – الحمد لله– لا اله الا الله –الله اکبر

۱۸- تسبیحات حضرت زهرا (س)

۳۴ مرتبه الله اکبر – ۳۳ مرتبه سبحان الله – ۳۳ مرتبه الحمدالله

۱۹- تستر

خود را پوشانیدن

۲۰- تسمیه

اسم بردن ، جاری کردن نام خدا بر زبان

۲۱- تشریح

پاره کردن بدن مردگان جهت آگاهی های پزشکی و غیره

۲۲- تطهیر

پاک کردن

۲۳- تعقیب

دنبال کردن . پس از نماز خود را با ذکر دعا و قرآن مشغول کردن

۲۴- تقاص

قصاص کردن

ص: ۵

. مال بدهکار را بابت طلب خود حساب کردن

۲۵– تقلید

پیروی از فتاوای مجتهد

۲۶– تکبیره الاحرام

الله اکبری که به قصد ورود به نماز گفته می شود

۲۷– تلقیح

نطفه مرد را با وسیله ای نظیر سرنج به رحم زن وارد کردن

۲۸– تمکن

توانائی

۲۹– تملک به ضمان

مالک شدن با ضمانت مثلا پولی که انسان قرض می کند مالک می شودولی این مالکیت همراه با ضمانت اداء آن است

۳۰– تنزیل سفته

مبادله کردن سفته با مبلغی کمتر از اعتبار آن

۳۱– تیمم

کیفیت تیمم و در هفت مورد به جای وضوء و غسل باید تیمم کرد مواردآنرا در ۸۴۶ به بعد بخوانید

۳۲– تیمم جبیره ای

تیمم کسی که بر اعضاء تیمم او جبیره باشد برای بیان کیفیت جبیره به مسائل ۴۲۳ تا ۴۴۳ مراجعه کنید

ث

۳۳– ثلثان

دو سوم . تبخیر شدن دو سوم آب انگور و کشمش جوشیده که مقدمه حلیت آن است

۳۴– ثمن

بهای کالا

ج

۳۵– جاعل

کسی که قراردادی را منعقد می کند به کلمه جعاله رجوع شود

۳۶– جاهل

نادان

۳۷– جاهل قاصر

جاهلی که در جهلش مقصـر نیست یعنی در شـرائط ی است که امکان دسترسی حکم خدا برای او وجود ندارد و یا اصلا خود را جاهل نمی داند

۳۸– جاهل مقصر

جاهلی که در جهلش مقصر است یعنی امکان آموختن مسائل را داشته ولی کوتاهی نموده است

۳۹– جبیره

داروئی که روی زخم می گذارند و یا پارچه دیگری که با آن زخم یاشکسـته را می بندند برای توضـیح احکام مخصوص آن به مسائل ۴۲۳تا ۴۴۳ مراجعه شود

۴۰– جروح

جرح ، زخم ، جراحت

۴۱– جنب

کسی که منی از او خارج شده یا با دیگری همبستر شده است

۴۲– جعاله

قراری که

طی آن انسان اعلام می کند که هر کس برای او کار مشخصی انجام دهداجرت معینی به او بپردازد مثلا می گوید هر کس گمشده مراپیدا کند ده تومان به او خواهم داد. به کسی که این قرار را می گذارد (جاعل) می گویند و به کسی که به آن عمل می کند (عامل) می گویند

۴۳– جلال

حیوان حلال گوشتی است که به خوردن نجاست انسان عادت کرده است

۴۴– جماع

آمیزش جنسی

۴۵– جهر

صدای بلند . با صدای بلند چیزی را خواندن

ح

۴۶– حائض

زنی که در عادت ماهیانه است

۴۷– حاکم شرع

مجتهدی که بر اساس موازین حکمش نافذ است

۴۸– حج

زیارت خانه خدا و انجام اعمالی که به آن مناسک حج می گویند

۴۹– حج نیابتی

زیارت خانه خدا و انجام مناسک آن به نیابت دیگری

۵۰– حدث اصغر

هرامری که موجب وضو برای نماز شود و آن هفت چیز است : ۱ - بول ۲–غائط ۳ - ریح ۴ - خواب کامل۵ - اموری که زائل کننده عقل است ۶–استحاضه ۷– موجبات غسل

۵۱– حدث اکبر

هر امری که موجب غسل برای نماز شود مانند احتلام و جماع

۵۲- حد ترخص

حدی از مسافت که در آن صدای اذان و دیوار محل اقامت تشخیص داده نشود

۵۳- حرام

ممنوع . هر عملی که از نظر شرعی ترکش لازم است (نباید انجام داد)

۵۴- حرج

سختی ، مشقت

۵۵- حضر

جائی که انسان در آنجا حضور دارد (وطن)

۵۶- حنوط

مالیدن کافور به پیشانی ،کف دستها،سر زانوها و سر دو انگشت بزرگ پاهای میت

۵۷- حواله

ارجاع طلبکار به دیگری برای دریافت طلبش از او

۵۸- حیض

عادت ماهیانه زنان ،قاعدگی نشانه

های آن در مساءله ۵۳۴ ذکر شده است

۵۹– حین عروض شک

زمان پدید آمدن شك

احب کتاب می دانندمانند یهود و نصاری

خ

۱– خالی از قوت نیست

فتوی این است (مگر اینکه در ضمن کلام قرینه ای بر غیر این معنی باشد)

۲– خالی از وجه نیست

فتوی این است (مگر اینکه در ضمن کلام قرینه ای بر غیر معنی باشد)

۳– خمس

یك پنجم . بیست در صد درآمد سالیانه و غیره که باید به حاکم اسلامی پرداخت شود (برای توضیح موارد خمس به فصل مربوطه مراجعه شود)

۴– خیار

بهتر گزینی . اختیار بر هم زدن معامله ، چنین اختیاری در ۱۱ موردممکن است، موارد مذکور و شرائط آن برای طرفین معامله یا یکی از آنهارا درمساءله ۴۲۱۲ به بعد مطالعه کنید

د

۵– دائمه

زنی که طی عقدغیر موقت به همسری مردی در آمده است

۶– دبر

نشیمنگاه، پشت، عقب

۷– دفاع

در برابر دشمن مقاومت کردن ، دشمن را دفع کردن

۸– دیه

مالی که به جبران خون مسلمان یا نقص بدنی او پرداخت شود

ذ

۹– ذبح شرعی

کشتن حیوانات با رعایت ضوابط شرعی (سگ و خوک و بعضی ازحیوانات دیگر قابل ذبح شرعی نیستند)

۱۰– ذمه

عهده . به ذمه گرفتن یعنی به عهده گرفتن

۱۱– ذمی

کافران اهل کتاب مانند یهود و نصاری که در بلاد مسلمین زندگی می کنند و در مقابل تعهدشان نسبت به رعایت قوانین اجتماعی اسلام ازامنیت و حمایت حکومت اسلامی برخوردارند

ر

۱۲– رباء قرضی

اضافه ای که پرداخت آن در ضمن قرض شرط شود

۱۳– ربح سنه

در آمد انسان در طول سال

۱۴– رضاعی

شیری . خویشاوندی و نسبتی که در اثر شیر دادن بوجود می آید شرائط و توضیحات

مربوطه را در مسائل ۱۸۴۲ و ۱۷۴۲ ببینید

۱۵- رفع ضرورت

برطرف شدن حالت اضطرار و ناچاری

۱۶- رکن

پایه اساسی ترین جزء هر عبادت . برای شناخت ارکان نماز و احکام آنها به مساءله ۲۴۹ مراجعه کنید

ارکان (جمع)

۱۷- رکوع

خم شدن . یکی از ارکان نماز است که طی آن شخص نمازگزار در برابرعظمت خداوند آن قدر خم شود که دستهایش به زانومی رسد

۱۸- رهن

گرو گذاشتن . مقداری از دارائی خود نزد طلبکار به این منظور که اگرطلب خود را در موعد مقرر وصول نکرد بتواند از مال مزبور آنرا تدارک کند

۱۹- ریبه

بدگمانی،شبهه ،تردید

ز

۲۰- زائد بر مئونه

بیشتر از هزینه مربوطه ،اضافه بر مخارج

۲۱- زکوه

رشد ، پاکی از چرک و کثافت . مقدار معینی از اموال خاص انسان (موارد نه گانه) که به شرط رسیدن به حد نصاب باید در موارد مشخص خود مصرف شود (به مساءله ۵۲۹۱ مراجعه شود)

۲۲- زکوه فطره

حدود ۳ کیلوگرم گندم ، جو، ذرت و غیره یا مبلغ معادل آن که باید به مناسبت عید فطر به فقرا بدهند و یا در مصارف دیگر

زکوه صرف کنند

س

۱– سال خمسی

یک سال تمام که با نخستین رسیدگی انسان به حساب اموال خود برای تخمیس آن شروع می شود و باید هر سال همان تاریخ را مبداء رسیدگی مجدد قرار دهد

۲– سجده سجود

بر زمین گذاردن پیشانی و کف دستها و سر زانوها و سر دو انگشت بزرگ پاها در برابر خداوند

۳– سجده سهو

سجده ای که نمازگزار در برابر اشتباهاتی که سهوا از او سر زده بجامی آورد برای شناختن کیفیت و موارد وجوب سجده سهو به ۶۳۲۱مساءله

ص: ۹

مراجعه کنید

۴– سجده شکر

پیشانی بر زمین نهادن به منظور سپاسگزاری از نعمت های خدای متعال

۵– سجده واجب قرآن

در قرآن ۱ ۵ آیه وجود دارد که انسان بایـد پس از خواندن یا شـنیدن در آن بی درنگ در برابر عظمت الهی به خاک بیفتد و سجـده کنـد چهارمورد از آنها سـجده واجب و در یازده مورد دیگر مسـتحب است فهرست آیات سـجده به ترتیب از این قرار است :

۱ –جزء ۹ سوره اعراف آیه آخر

۲ –جزء ۳۱ سوره رعدآیه ۵۱

۳ –جزء ۴۱ سوره نحل آیه ۹۴

۴ –جزء ۵۱ سوره اسراءآیه ۷۰۱

۵ –جزء ۶۱ سوره مریم آیه ۸۵

۶ –جزء ۷۱ سوره حج آیه ۸۱

۷ –جزء ۷۱ سوره حج آیه ۷۷

۸ –جزء ۹۱ سوره فرقان آیه ۰۶

۹ –جزء ۹۱ سوره نمل آیه ۵۲

۱۰ –جزء ۳۲ سوره ص آیه ۴۲

۱۱ –جزء ۰۳ سوره انشقاق آیه ۱۲

سجده های واجب قرآن :

۱ –جزء ۱۲ سوره سجده آیه ۵۱

۲– جزء ۴۲ سوره فصلت آیه ۷۳

۳- جزء ۷۲ سوره نجم آخرین آیه

۴ -جزء ۰۳ سوره علق آخرین آیه

۶- سقط شده

افتاده ،جنینی که به طور نارس یا مرده از رحم خارج شده است

۷- سور

نیم خورده آب یا غذا

ش

۸- شاخص

چوب یا چیز دیگری که برای تعیین وقت ظهر در زمین نصب می کنند

۹- شارع

خداوند،پیغمبر اکرم (ص) بنیانگذار شریعت اسلام

۱۰- شرائط ذمه

شرائطی که اگر اهل کتاب در بلاد مسلمین به آنها عمل کنند جان ومالشان در پناه حکومت اسلامی محفوظ

خواهد بود

ص

۱۱- صاع

پیمانه ای که در حدود سه کیلوگرم گنجایش داشته باشد

۱۲- صلح

سازش و توافق طرفین اینکه انسان مال یا حق خود را برای سازش به دیگری واگذار کند

۱۳- صیغه

کلماتی که وسیله تحقق عقد و ایقاع است

ض

۱۴- ضامن

عهده دار برعهده گیرنده

۱۵- ضرورت

ناچاری ، اضطرار، حتمیت

۱۶- ضروری دین

آنچه بدون تردید جزء دین است هر حکمی که مسلمانها آنرا جزء دین می دانند مانند وجوب نماز و روزه

۱۷- ضعف مفرط

ضعف شدید

ط

۱- طلاق

رهائی ، گسستن پیمان زناشوئی با ضوابط خاص

۲- طلاق بائن

طلاقی است که پس از آن مرد حق رجوع به همسرش را ندارد (مگراینکه مجددا او را عقد کند) برای شناخت موارد آن به باب طلاق مراجعه شود

۳- طلاق خلع

طلاق زنی که به شوهرش مایل نیست و مهر یا مال دیگرش را به اومی بخشد تا طلاق بگیرد (شرائط و کیفیت اجراء آنرا در مسائل طلاق مطالعه کنید

۴- طلاق رجعی

طلاقی است که مرد در عده زن می تواند به او رجوع کند شرائط وکیفیت آن را در مسائل طلاق مطالعه کنید

۵- طلاق مبارات

طلاقی است که در نتیجه تنفر زن و مرد از یکدیگر و دادن مقداری مال ازطرف زن به شوهر واقع می شود شرائط و کیفیت آن را در باب طلاق مطالعه کنید

۶- طواف نساء

آخرین طواف حج و عمره مفرده است که ترک آن موجب استمرارحرمت همبستری برای طواف کننده می شود

۷- طهارت

پاکی ، حالتی معنوی که در نتیجه وضوء و غسل یا تیمم در انسان حاصل می شود

ظ

۸- ظاهر اینست

فتوی این است (مگر اینکه در کلام قرینه ای برای مقصود دیگرباشد)

۹- ظهر شرعی

وقت اذان ظهر که سایه شاخص محو

می شود یا به کمترین حد آن می رسد و ساعت آن نسبت به فصول مختلف و افق های گوناگون متفاوت است (ساعت ۱۲ ملاک نیست)

ع

۱۰- عادت ماهیانه

قاعدگی، حیض ،عادت وقتیه و عددیه به مسائل ۹۷۴ و ۷۸۴ و۲۹۴ مراجعه کنید

۱۱- عاریه

دادن مال خود به دیگری برای استفاده موقت و بلا عوض از آن

۱۲- عاصی

کسی که نسبت به احکام الهی نافرمانی کند عصیان کننده

۱۳- عامل

عمل کننده ، این کلمه در موارد ذیل بکار رفته است:

۱- کسی که به قرارداد (جاعل) عمل می کند (جعاله مراجعه کنید)

۲- کسی که متصدی جمع آوری حسابرسی ، تقسیم و سایر امور مربوط به زکات است

۳- کارگر

۴- کارگزار

۱۴- عرق جنب از حرام

عرقی که پس از آمیزش نامشروع یا استمناء از بدن انسان خارج می شود

۱۵- عزل

کنار گذاشتن :

۱ - انزال نمودن در خارج از رحم برای جلوگیری از انعقاد نطفه

۲ -برکنار کردن وکیل یا ماءمور خود از کار و یا نظائر آن مانند برکناری وصی یامتولی خائن توسط حاکم شرع

۱۶- عسر

تنگدستی، سختی

۱۷- عقد

گره ، پیمان ، پیوند زناشوئی

۱۸- عقد دائم

عقد ازدواجی که به منظور زندگی دائم بسته شده است

۱۹- عقد غیر دائم

عقد ازدواجی که مقید به مدت و مهر معین باشد

۲۰- عقود (جمع عقد)

قراردادهائی که در آن دو طرف وجود دارد مانند خریدوفروش ، ازدواج،مصالحه و غیره

۲۱- عمال (جمع عامل)

کارگزاران

۲۲- عمره

اعمال مخصوص خانه کعبه که تا حدودی شبیه زیارت خانه خدا حج است و با شرائط آن بر هر مکلفی یکبار در تمام عمر واجب می شود و آن بر دو قسم است عمره تمتع که قبل از

حج تمتع انجام می گیرد و عمره مفرده که پس از حج قران و افراد یا بـدون حج انجام می گیرد بیان کیفیت و تفاوت آنها را در مناسک حج مطالعه فرمائید

۲۳– عنین

مردی که از انجام عمل زناشوئی ناتوان است

۲۴– عورت

آنچه انسان از ظاهر کردنش حیا می کند (کنایه از عضو جنسی زن ومرد)

۲۵– عهد

تعهد انسان در برابر خداوند با صیغه مخصوص برای انجام پیمان کارپسندیده یا ترک ناپسند

۲۶– عید فطر

نخستین روز ماه شوال که یکی از دو عید بزرگ اسلامی است

۲۷– عید قربان

دهمین روز ماه ذی الحجه که یکی از دو عید بزرگ اسلامی است

غ

۲۸– غائب شدن

پنهان شدن :

۱ –رجوع شود به مساءله ۱۲۲ در مطهرات

۲ –رجوع شودبه مساءله غائب شدن شوهر در احکام متفرقه طلاق

۲۹– غرض عقلانی

هدفی که از نظر عقلا قابل قبول و پسندیده باشد

۳۰– غساله

آبی که معمولا پس از شستشوی چیزی خود به خود یا با فشارازآن می ریزد

۳۱- غسل

شستشو ، شستشوی بدن با کیفیت مخصوصی که بر دو نوع است :ترتیبی و ارتماسی به مساءله ۱۶۳ ۷۶۳ مراجعه شود

۳۲- غسل واجب

غسلی که انجام دادن آن الزامی است و آن عبارتست از: ۱ -غسل جنابت ۲ -غسل حیض۳ -غسل نفاس ۴ -غسل استحاضه ۵ -غسل مس میت ۶ -غسل میت۷ -غسلی که به واسطه نذر و قسم و مانند اینهاواجب می شود

۳۳- غسل مستحب

هر غسلی که به مناسبت ایام و لیالی خاص یا عبادات و زیارات مخصوص وارد شده است مانند غسل جمعه و غسل زیارت وغیره

۳۴- غسل ارتماسی

به نیت غسل یک مرتبه در آب فرو رفتن

۳۵- غسل ترتیبی

به نیت غسل ،اول سر و گردن بعد طرف

راست سپس طرف چپ راشستن

۳۶– غسل جبیره

غسلی که با وجود جبیره بر اعضاء بدن انجام می گیرد و بنابراین الزامابایدبه صورت غسل ترتیبی باشد

۳۷– غش

مخلوط کردن پنهانی جنس کم بها با گرانبها به منظور خیانت وفریب مردم

۳۸– غصب

استیلاء ظالمانه بر مال یا حق دیگران

ف

۱– فتوی

راءی مجتهد در مسائل شرعیه

۲– فجر

سپیده صبح

فجر اول و دوم، نزدیک اذان صبح از طرف مشرق سفیده ای رو به بالا حرکت می کند که آن را فجر اول می گویند موقعی که آن سفیده پهن شد، فجر دوم ، واول وقت نماز صبح است

۳– فجر صادق

منظور همان فجر دوم است

۴– فجر کاذب

منظور همان فجر اول است

۵– فرادا

نمازی که انسان به طور انفرادی و نه به جماعت می گذارد

۶– فرج

عورت انسان (زن و مرد قبل و دبر)

۷– فرض

امر الزامی (واجب)

۸– فطر

نخستین روز ماه شوال که یکی از دو عید بزرگ اسلامی است

۹– فطریه

زکوه فطره

۱۰– فقاع

آب جو

۱۱– فقیر

محتاج کسی که مخارج سال خود و عیالاتش را ندارد و چیزی هم ندارد که به طور روزانه بتواند هزینه زندگیش را تاءمین کند

۱۲– فی سبیل الله

در راه خدا

هر کار خیری که نفعش به عموم مسلمانان می رسدمانندساختن مسجد،پل،جاده و غیره

ق

۱۳– قبل

پیش (کنایه از عضو جنسی انسان است)

۱۴– قتل

کشتن

۱۵– قتل نفس محترمه

کشتن انسانی که خونش از نظر شرعی محترم است و نباید او راکشت

۱۶–قرائت

خواندن خواندن حمد و سوره در نمازهای یومیه

۱۷– قرار ضمنی

آنچه در ضمن قرارداد مورد طرفین قرار گرفته است

۱۸– قرار صوری

شکل ظاهری قرارداد (به مساءله ۱۹۲۲ مراجعه شود)

۱۹– قرض

وام

ص: ۱۴

۲۰– قرض ربائی

قرضی که در آن شرط شده گیرنده با مبلغ اضافی آنرا بازگرداند

۲۱– قروح

دمل ها

۲۲– قریب

نزدیک (به واقع و حقیقت)

۲۳– قرینه

علامت ،نشانه

۲۴– قسم

سوگند . سوگند به یکی از اسامی خداوند برای انجام امور پسندیده یاترک ناپسند به صفحه ۶۵۴ و ۷۵۴ مراجعه شود

۲۵– قصد اقامه

تصمیم مسافر به ماندن ده روز یا بیشتر در محل واحد

۲۶– قصد انشاء

تصمیم به ایجاد یک امر اعتباری مانند بیع و شراء و غیره همراه با ادای کلمات مربوطه

۲۷– قصد قربت

تصمیم برای نزدیک شدن به مقام رضا و قرب الهی

۲۸– قصد وجه

قصد عنوان حکم خاص عمل مانند قصد وجوب نمازهای یومیه واستحباب نماز شب

۲۹– قضاء

۱–قضاوت کردن

۲ –بجا آوردن عملی که فوت شده است در خارج وقت آن

۳۰– قنوت

اطاعت ، تواضع در برابر خدا

در رکعت دوم نماز پس از قرائت ، دستهارا در مقابل صورت قرار و ذکر و دعا خواندن

۳۱– قوی

محکم (کنایه از فتوی است)

۳۲– قیام

ایستادن

ایستادن در نماز

۳۳– قیام متصل برکوع

قیامی که باید نمازگزار در آخرین لحظه قبل از رکوع داشته باشد و رکن نماز است

۳۴– قی

استفراغ

۳۵– قیم

سرپرست کسی که بر اساس وصیت یا حکم حاکم شرع مسئول اموریتیم و غیره می شود

ک

۳۶– کافر

یعنی :کسی که به توحید و نبوت یا هر دوی آنها معتقد نیست

۱ -کسی که منکر وجود خدا است

۲ -کسی که برای خدا شریک قرار می دهد

۳ -کسی که پیغمبری اسلام (ص) را قبول ندارد

۴ -کسی که در این امور شک دارد

۵ –کسی که منکر ضروری دین

ص: ۱۵

است به طوری که انکار او به انکار خدا ورسول (ص) می انجامد

۳۷– کافر حربی

کافری که با مسلمین در حال جنگ است

۳۸– کافر ذمی

اهل کتابی که در بلاد اسلامی با شرائط مخصوص اهل ذمه در پناه حکومت اسلامی قرار گرفته است

۳۹– کثیرالشک

کسی که زیاد شک می کند

۴۰– کشف خلاف شدن

معلوم شدن خلاف یک چیز

۴۱– کفاره

عملی که انسان باید برای جبران گناهش انجام دهد

۴۲– کفاره (جمع)

کفاره سه گانه ، بنده ای راآزاد نمودن، ۶۰ روز روزه گرفتن و ۶۰فقیر را سیر کردن . به مساءله ۱۶۶۵ مراجعه شود

۴۳– کفالت

کفیل کسی شدن ، در جای کسی عهده دار امری شدن

ل

۱– لازم

واجب . اگر مجتهد دلیل الزامی بودن امری را از آیات و روایت استفاده کند به طوری که بتواند آنرا به شارع نسبت دهد تعبیر به (واجب) می کند و اگر الزامی بودن آنرا از جای دیگر نظیر ادله عقلیه استفاده کندبه طوری که استناد آن به شارع میسر نباشد تعبیربه (لازم) می کند همین تفاوت را باید در احتیاط لازم و احتیاط واجب در نظر داشت بنابراین در مقام عمل برای مقلد تفاوت بین لازم و واجب نیست

۲– لزوجت محل

چسبندگی یا لغزندگی همراه با چسبندگی که در محلی وجوددارد

م

۳- ماترک

آنچه که از متوفی باقی مانده مانند پول و خانه و غیره

۴- مال الاجاره

مالی که باید مستاءجر بابت اجاره بپردازد

۵- ماءموم

پیرو، کسی که در نماز به امام جماعت اقتدا می کند

۶- مئونه

مخارج یا هزینه

۷- مباح

هر فعلی که از نظر شرعی نه ممدوح است و نه مذموم (در برابر واجب وحرام و مستحب و مکروه

ص: ۱۶

(

۸– مبتدئه

زن در حال نخستین عادت ماهیانه

۹– مبطلات

اموری که باطل کننده عبادت است

۱۰– متعه

زنی که طی عقد موقت به همسری مردی در آمده است

۱۱– متنجس

هر چیزی که ذاتا پاک است ولی در اثر برخورد مستقیم یا غیر مستقیم باشی ء نجس آلوده شده است

۱۲– مثمن

قیمت گذاری شده فروخته شده کالائی که در معرض فروش قرارگرفته است

۱۳– مجتهد

کوشا کسی که در فهم احکام الهیی به درجه اجتهاد رسیده یعنی دارای قدرت علمی مناسبی است که می تواند احکام اسلام را از روی کتاب وسنت استنباط کند

۱۴– مجتهد جامع الشرائط

مجتهدی که شرائط مرجعیت تقلید را داراست

۱۵– مجرای طبیعی

مسیر طبیعی هر چیز

۱۶– مجهول المالک

مالی که معلوم نیست به چه کسی تعلق دارد

۱۷– مجزی است

کافی است ساقط کننده تکلیف است

۱۸– محتضر

کسی که در حال جان دادن است

۱۹– محتلم

کسی که در خواب از او منی خارج شده است

۲۰– محذور

مانع ، کنار گذاشته شده ،آنچه از آن پرهیز شده است

۲۱– مُحَرّم

اولین ماه از سال قمری

چیزی که حرام است

۲۲– مَحْرَم

بستگان نزدیک انسان که ازدواج با آنها حرمت ابدی دارد

۲۳– مُحْرِم

کسی که در حال احرام حج و یا عمره است

۲۴– محظور

ممنوع

۲۵–محل اشکال است

اشکال دارد . صحت و تمامیت آن مشکل است (مقلد می تواند دراین مساءله به دیگری مراجعه کند)

۲۵– محل تاءمل است

باید احتیاط کند (مقلد می تواند در این مساءله به دیگری مراجعه کند)

۲۶– مخرج بول و غائط

محل طبیعی خروج ادرار و مدفوع

۲۷- مخمس

مالی که خمس آن خارج شده است

۲۸- مد

پیمانه ای که تقریبا ده سیر ظرفیت دارد

۲۹- مذی

رطوبتی که پس از ملاعبه از

ص: ۱۷

انسان خارج می شود

۳۰– مرتد

مسلمانی که منکر خدا و رسول یا حکمی از ضروریات دین شده که انکارش به انکار خدا و رسول بر می گردد

۳۱– مرتد فطری

کسی که از پدر یا مادر یا پدر و مادر مسلمان متولد شده و خودش نیزمسلمان بوده و سپس کافر شده است

۳۲– مرتد ملی

کسی که از پدر و مادر غیر مسلمان متولد شده ولی خودش پس از اظهارکفر مسلمان شده و مجددا کافر شده است

۳۳– مردار

حیوانی که خود به خود مرده یا بدون شرائط لازم کشته شده است

۳۴– مزارعه

قراردادی که بین مالک زمین و زارع منعقد می شود که بر اساس آن مالك در صدی از محصول زارعی را دریافت می کند

۳۵– مَس

لمس کردن

۳۶– مَس میت

دست زدن به بدن انسان مرده

۳۷– مساقات

آبیاری کردن ، قراردادی که بین صاحب باغ و باغبان منعقد می شود که براساس آن باغبان در برابر آبیاری و تربیت درختان حق استفاده از مقدارمعینی میوه باغ را دارد

۳۸– مستحاضه

زنی که در حال استحاضه است

۳۹– مستحب

پسندیده، مطلوب . چیزی که مطلوب شارع است ولی الزامی و واجب نیست هر حکم شرعی که اطاعت آن موجب ثواب است ولی مخالفت آن عقاب ندارد

۴۰- مستطیع

توانا ، کسی که امکانات و شرائط سفر حج را دارد

۴۱- مسح

دست کشیدن روی چیزی دست کشیدن به فرق سر و روی پاها بارطوبت باقیمانده از شستشوی صورت و دستها در وضوء

۴۲- مسکین

مفلوک، بیچاره . کسی که از فقیر هم سخت تر می گذراند

۴۳- مسکرات

چیزهائی که مست کننده است

۴۴- مصالحه

سازش و توافق طرفین (رجوع کنید به صلح)

۴۵- مصونیت

آسیب

ص: ۱۸

نا پذیری

۴۶– مضطر

ناگزیر،ناچار

۴۷– مضطربه

زنی که عادت ماهیانه اش نامنظم است

۴۸– مضمضه

چرخانیدن آب در دهان

۴۹– مضیقه

تنگنائی و گرفتاری ،تنگدستی

۵۰– مطهرات

پاک کننده ها

۵۱– معامله سلف

معامله ای که ثمن نقد و مثمن نسیه باشد: یعنی مشتری پول را نقدبپردازد تا فروشنده جنس را در مدت معین تحویل دهد (بر عکس نسیه)

۵۲– معهود

معمول و متداول آنچه به طور ضمنی مورد قبول شناخته شده بوده است

۵۳– مفطر

چیزی که روزه را می شکند

۵۴– مقاربت

نزدیکی کردن آمیزش جنسی

۵۵– مقررات شرعیه

آنچه از طرف خداوند به عنوان تکلیف شرعی معین شده است

۵۶– مکروه

نامطلوب، ناپسند .آنچه انجام دادن آن حرام نیست ولی ترکش بهتراست

۵۷– مکلف

هر انسانی که بالغ و عاقل است

۵۸– ملاعبه

بازی کردن معاشقه کردن

۵۹– ممیز

خردسالی که خوب و بد را تمیز می دهد

۶۰– منعزل

خود به خود بر کنار شده

۶۱– موالات

پشت سر هم پی در پی انجام دادن

۶۲– موجر

اجاره دهنده

۶۳–مورد اشکال است

صحیح نیست و در این مورد می توان به مجتهد دیگر مراجعه کرد

۶۴– موکل

وکیل کننده

۶۵– موهوبه

بخشیده شده

۶۶- میت

مرده، جسد بیجان انسان

ن

۶۷- ناسیه

زنی که وقت عادت ماهیانه خود را فراموش کرده است

۶۸- نافله نوافل

نماز مستحبی

۶۹- نوافل یومیه

نمازهای مستحبی روزانه که هر شبانه روز ۴۳ رکعت و در جمعه ۸۳رکعت است برای توضیح بیشتر به صفحه ۱۴۱ مراجعه شود

۷۰- نبش قبر

شکافتن قبر

۷۱- نصاب

حد مشخص ، حد یا مقدار تعیین شده

۷۲- نصاب زکوه

حد مشخصی که برای هر یک از موارد وجوب زکوه در نظر گرفته شده که در صورت رسیدن به آن حد باید زکوه آنرا بپردازند

۷۳- نظر به ریبه

نگاه کردن به گونه ای که دیگران

را بد گمان کند نگاهی که فتنه انگیزاست

۷۴– نجس

ناپاک، پلید

۷۵– نذر

واجب کردن انجام پسندیده یا ترک ناپسند شرعی توسط صیغه مخصوص (به صفحه ۴۵۰ مراجعه شود)

۷۶– نفاس

خونی که پس از زایمان از رحم زن خارج می شود

۷۷– نفساء

زنی که خون نفاس می بیند

۷۸– نکاح

ازدواج کردن

۷۹– نماز آیات

دو رکعت نماز مخصوص که در مواردی نظیر زلزله و کسوف و خسوف واجب است (کیفیت و موارد وجوب آنرا در صفحه ۱۵۲ به بعد مطالعه کنید)

۸۰– نماز احتیاط

نماز بدون سوره ای که به منظور جبران رکعات مورد شک بجا آورده می شود (کیفیت و موارد وجوب آنرا در صفحه ۳۱۲ به بعد مطالعه کنید)

۸۱– نماز استسقاء

نمازی که با کیفیت مخصوص برای طلب باران خوانده می شود

۸۲–نماز جماعت

نماز واجبی که دو نفر یا بیشتر با امامت یکی از آنها بجامی آورند (ولی در نماز جمعه حداقل جماعت ۵ نفر است)

۸۳- نماز جمعه

دو رکعت نماز مخصوص که در زوال جمعه به جای نماز ظهر و به طورجماعت برگزار می شود و با کمتر از ۵ نفر انجام پذیر نیست

۸۴- نماز خوف

نماز یومیه انسان در حال جنگ و امثال آن که با کیفیت مخصوص و به طور مختصر بجا آورده می شود

۸۵- نماز شب

هشت رکعت نماز مستحبی که به صورت ۴ دو رکعتی در ثلث آخر شب بجا آورده می شود

۸۶- نماز شفع

دو رکعت نماز مستحبی که پس از هشت رکعت نافله های شب پیش ازنماز وتر خوانده می شود

۸۷- نماز طواف

دو رکعت نماز مخصوص که در مراسم حج و عمره پس از طواف خوانده می شود

ص: ۲۰

۸۸– نماز عید

دو رکعت نماز مخصوص که روز عید فطر و قربان می خوانند کیفیت آنرا در صفحه ۲۵۵ مطالعه کنید

۸۹– نماز غفیله

دو رکعت نماز مخصوص که پس از نماز مغرب تا وقتی که سرخی مغرب از بین نرفته استحباب دارد کیفیت آنرا در صفحه ۱۴۳ مطالعه کنید

۹۰– نماز قصر

نماز کوتاه نمازهای چهار رکعتی که در سفر دو رکعت می شود

۹۱– نماز قضا

نمازی است که به جبران نمازهای فوت شده خوانده می شود

۹۲– نماز مسافر

نماز قصر

۹۳– نماز مستحب

هر نمازی که بجا آوردن آن مطلوب است ولی واجب نیست

۹۴– نماز میت

نماز مخصوصی که باید بر جنازه مسلمان خوانده شود، کیفیت آنرادرصفحه ۱۰۹ به بعد مطالعه کنید

۹۵– نماز واجب

نمازی که بجا آوردن آن بر هر مکلفی لازم است و اقسام آن عبارتست از: ۱ – نمازهای یومیه

۲ – نماز آیات

۳ – نماز میت

۴ – نماز طواف

۵ – نمازقضای پدر و مادر

۶ - نمازی که انسان با نذر و عهد و قسم بر خود موارد و وقت هر کدام را در صفحه ۱۳۳ به واجب کرده است کیفیت بعدمطالعه کنید

۹۶– نماز وتر

یک رکعت نماز که پس از نماز شفع خوانده می شود و آخرین رکعت ازنماز شب محسوب می شود

۹۷– نماز وحشت

دو رکعت نماز که برای شب اول قبر متوفی خوانده می شود (کیفیت آنرادر صفحه ۱۱۷ مطالعه کنید)

۹۸– نماز یومیه

نماز روزانه نمازهای واجب در هر شبانه روز که مجموعا ۷۱ رکعت است

۹۹– نهی از منکر

باز داشتن دیگران از هر عملی که به حکم شارع ناپسنداست

۱۰۰– نیت

قصد تصمیم انجام عمل دینی با هدف تقرب به خداوند

و

۱– واجب

هر

امری که انجام آن از نظر شرعی الزامی است :

۲- واجب اصلی (نفسی)

واجبی که در وجوب اصالت دارد مانند نماز

۲- واجب تبعی (غیری)

واجبی که ذاتا واجب نیست ولی به تبع واجب دیگر واجب می شودمانند غسل جنابت که ذاتا واجب نیست ولی به تبع وجوب نماز واجب می شود

۳- واجب تعبدی

واجبی است که در انجام آن قصد قربت لازم است (عبادات)

۴- واجب توصلی

واجبی که قصد قربت لازم ندارد مانند اداء دین و جواب سلام

۵- واجب تعیینی

واجبی که به طور مشخص وجوب به آن تعلق گرفته است مانند روزه ونماز

۶- واجب تخییری

امری که وجوب بین آن و دیگری دوران دارد مانند کفاره روزه که مخیراست بین سه امر:

۱- آزاد کردن برده

۲ - شصت روز روزه گرفتن

۳- شصت مسکین را طعام دادن

۷- واجب عینی

واجبی که بر هر فردی با قطع نظر از دیگران واجب است مانند نماز وروزه

۸- واجب کفائی

واجبی است که اگر به حد کافی کسانی نسبت به آن اقدام کنند از دیگران ساقط می شود مانند غسل میت که بر همه واجب

است ولی وقتی که عده ای اقدام نمایند از دیگران ساقط می شود

۹- واجب معلق

واجبی که زمان وجوب آن (حال) و زمان واجب (آینده) است یعنی وجوبش فعلی است ولی واجب را باید در شرائط مشخصی انجام داد مانند وجوب حج پس از تحقق شرائط استطاعت یعنی کسی که مستطیع شد حج بر او واجب است ولی باید صبر کند تا ایام مخصوص حج فرا رسد و آنگاه عمل کند

۱۰- واجب منجز

واجبی است که زمان وجوب و واجب یکی است مانند روزه که

درهمان وقتی که واجب می شود و در همان وقت هم باید آنرا انجام داد

۱۱– واجب مطلق

واجبی که در هر شرائط ی وجوب دارد مانند نماز

۱۲– واجب مشروط

واجبی است که تنها در شرائط خاصی واجب می شود مانند حج که تنهابا شرط استطاعت واجب می شود

۱۳– واجب موسع

واجبی است که وقت انجام آن وسیع است مانند نماز ظهر و عصر که ازظهر تا غروب وقت دارد

۱۴– واجب مضیق

واجبی است که وقت انجام آن به اندازه خودآن است مانند روزه در

ماه رمضان

۱۵– وارث –ورثه

کسی که ارث می برد

۱۶– واقف

وقف کننده

۱۷– وجه

صورت ، دلیل ، عنوان

۱۸– ودی

رطوبتی که گاهی پس از خروج بول مشاهده می شود

۱۹– ودیعه

امانت

۲۰– وذی

رطوبتی که گاهی پس از خروج منی مشاهده می شود

۲۱– وصل به سکون

حرکت آخر کلمه ای را انداختن و بدون توقف آنرا به کلمه بعدچسباندن

۲۲– وصی

کسی که مسئول انجام وصیتی شده است

۲۳– وصیت

سفارش ، توصیه هائی که انسان برای کارهای پس از مرگش به دیگری می کند

۲۴– وضوء

شستن صورت و دستها و مسح سر و پاها به تفصیلی که در صفحه ۲۵ به بعد ذکر شده است

۲۵– وضوء ارتماسی

وضوئی که انسان به عوض آنکه آب را روی صورت و دستهایش بریزدصورت و دستهایش را در آب فرو می برد و در حال فرو بردن یا بیرون آوردن از آن قصد و وضوء می نماید

۲۶– وضوء ترتیبی

وضوئی که انسان با ریختن آب به قصد وضوء روی صورت و دستهایش آنها را می شوید

۲۷– وضوء جبیره

آنست که در محل وضوء جبیره باشد و انسان به ترتیبی که در باب جبیره گفته شده (

مسائل ۴۲۳ و ۴۴۳) وضوء بگیرد

۲۸– وطن

جائی که انسان برای اقامت و زندگی خود اختیار کرده است

۲۹– وطی

لگدمال کردن، کنایه از عمل جنسی است

۳۰– وقف

اصل مال را از مالکیت شخصی خارج کردن و منفعت آنرا برای افرادخاص یا امور خیریه اختصاص دادن

۳۱– وقف به حرکت

در عین اداء حرکت آخرین حرف یک کلمه بین آن و کلمه بعد فاصله انداختن

۳۲– وکالت

انسان کاری را که شرعا خود می تواند در آن دخالت کند برای انجام آن به دیگری واگذار کردن

۳۳– وکیل

کسی که به وکالت از طرف انسان متصدی انجام کاری می شود

۳۴– ولایت

سرپرستی

۳۵– ولی

کسی که به دستور شارع مقدس سرپرست دیگری است مانند پدر و پدربزرگ و حاکم شرع

ه

۳۶– هبه

بخشش

۳۷– هدم

ویرانی

۳۸– هدیه

ارمغان ، تحفه

ی

۳۹– یائسه

زنی که سنش به حدی رسیده که از عادت ماهیانه افتاده است

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹